UNIVERSIDADE DA CORUÑA

Guía Docente				
Datos Identificativos				2023/24
Asignatura (*)	Traballo de fin de Grao		Código	652G02044
Titulación				
Descriptores				
Ciclo	Período	Curso	Tipo	Créditos
Grao	2º cuadrimestre	Cuarto	Obrigatoria	6
Idioma	Galego			
Modalidade docente	Presencial			
Prerrequisitos	1. Para formalizar a matrícula do TFG, o alumnado poderá ter pendentes como máximo 78 créditos para completar os estudos, incluídos os correspondentes ao TFG, e deberá matricularse tamén de todas as materias necesarias para rematar o plan de estudos do Grao. 2. Para defender o Traballo de Fin de Grao é necesario ter superadas todas as materias do Plan de Estudos, e mais ter o informe favorable da dirección académica do mesmo.			
Departamento	Didácticas Específicas e Métodos de Investigación e Diagnóstico en EducaciónPedagoxía e DidácticaPsicoloxía			
Coordinación	Rivadulla López, Juan Carlos	Correo electrónico	juan.rivadulla@udc.es	

Profesorado	Arufe Giraldez, Victor Bobadilla Pérez, María Brenlla Blanco, Juan Carlos Bueno Aguilar, Juan Jose Bugallo Rodríguez, Ánxela Carballal Miñan, Patricia Carretero García, Miriam Castro Alonso, Vicente Chao Fernández, Aurelio Cuevas Gonzalez, Lino Manuel Díaz Diéguez, Carlos Diéguez Cequiel, Uxío-Breogán Ferradás Canedo , María del Mar Ferreira Boo, María del Carmen Fraguela Vale, Raul Franco Taboada, Victoria Freire Rodríguez, Carlos Gabriel Fernandez, Narciso de Galán Rodríguez, Noelia María Garcia Barros, Susana Gomez Taibo, Maria Luisa Gonçalves López, María Paz Gonzalez Sanmamed, Mercedes Iglesias Salvado, Jose Luis Lorenzo Castiñeiras, Juan J. Losada Puente, Luisa Magdalena Vidal, Maria Victoria Naya Riveiro, Maria Cristina Nuñez Mayan, Maria Teresa Pardo de Neyra Fernández-Couso, Xulio Paz Villasenín, Carlos Isolino de Peñasco González, Sandra Pérez Guilarte, Yamilé Rivadulla López, Juan Carlos Rodicio Garcia, Maria Luisa Rosa Napal, Francisco César Sanchez Bello, Ana Santamaría Recio, María Celina Soneira Calvo, Carlos Suarez Brandariz, Roberto Torre Fernandez, Enrique de la Valle Arias, Antonio Varela Garrote, Lara Vázquez Ben, Lucía Zapico Barbeito, Mª Helena	Correo electrónico	v.arufe@udc.es m.bobadilla@udc.es juan.brenlla@udc.es juan.j.buenoa@udc.es anxela.bugallo@udc.es patricia.carballal@udc.es miriam.carretero@udc.es vicente.castro@udc.es aurelio.chao@udc.es lino.cuevas@udc.es c.dieguez@udc.es uxio.breogan.dieguez.cequiel@udc.es mar.ferradasc@udc.es m.fboo@udc.es raul.fraguela@udc.es v.franco@udc.es carlos.freire.rodriguez@udc.es narciso.de.gabriel@udc.es noelia.galan@udc.es susana.gbarros@udc.es luisa.gomez.taibo@udc.es paz.goncalves@udc.es mercedes.gonzalez.sanmamed@udc.es jose.luis.iglesias@udc.es j.lorenzo.castineiras@udc.es luisa.losada@udc.es victoria.magdalena@udc.es cristina.naya@udc.es teresa.nunez.mayan@udc.es xulio.pardodeneyra@udc.es c.de.paz@udc.es sandra.pgonzalez@udc.es yamile.perez@udc.es juan.rivadulla@udc.es m.rodicio@udc.es francisco.rnapal@udc.es ana.sanchez.bello@udc.es celina.santamaria@udc.es carlos.soneira@udc.es r.sbrandariz@udc.es enrique.torref@udc.es antonio.valle@udc.es lara.varela@udc.es lucia.vben@udc.es helena.zapico@udc.es
Web			

Descrición xeral	O Regulamento para a elaboración do Traballo de Fin de Grao na Facultade de Ciencias da Educación, establece que o TFG debe reflectir as competencias específicas do Practicum, así como as propias do resto de materias do grao, e promover a sustentabilidade. O TFG supón a realización, por parte de cada estudante e de forma individual, dun proxecto, unha memoria ou un estudo concreto baixo a supervisión da dirección académica asignada. Neste traballo deben integrarse e desenvolverse os contidos formativos recibidos, así como as capacidades, competencias e habilidades adquiridas durante o período de docencia do grao, e en concreto: a capacidade para a búsqueda, xestión, organización e interpretación de datos relevantes- da súa área de estudo- co obxecto de emitir xuízos que inclúan unha reflexión sobre temas relevantes de índole social, científica, tecnolóxica ou ética, e facilitar o desenvolvemento dun pensamento e xuizo crítico, lóxico e creativo. Trátase dunha materia de 6 créditos, o que se corresponde con 150 horas de traballo para o alumnado. Dadas as características da materia a porcentaxe do horas de traballo presencial será acordada en última instancia pola persoa/s encargada/s de dirixir o Traballo de Fin de Grao, establecéndose como obrigatorio que cada alumno/a realice polo menos tres titorías presenciais.

Competencias / Resultados do título	
Código	Competencias / Resultados do título

Resultados da aprendizaxe	
Resultados de aprendizaxe	Competencias / Resultados do título

Capacidade para indagar e producir coñecemento nun determinado campo.	A1 A2 A3 A4 A5 A6 A7 A8 A9 A10 A11 A12 A13 A14 A15 A16 A17 A18 A19 A20 A21 A22 A23 A24 A25 A26 A27 A28 A29 A30 A31 A32 A33 A35 A36 A37 A38 A39 A40 A41 A42 A43 A44 A45 A46 A47 A48 A49 A50 A51

A52	B1	C1
A53	B2	C2
A54	B3	C3
A55	B4	C4
A56	B5	C5
A57	B6	C6
A58	B7	C7
A59	B8	C8
A60	B9	
A61	B10	
A62	B11	
A63	B12	
A64	B13	
A65	B14	
A66	B15	
A67	B16	
A68	B17	
	B18	
	B19	
	B20	
	B21	
	B22	
	B23	
	B24	
	B25	

Capacidade para comunicar o coñecemento adquirido a unha audiencia.	A1 A2 A3 A4 A5 A6 A7 A8 A9 A10 A11 A12 A13 A14 A15 A16 A17 A18 A19 A20 A21 A22 A23 A24 A25 A26 A27 A28 A29 A30 A31 A32 A33 A34 A35 A36 A37 A38 A39 A40 A41 A42 A43 A44 A45 A46 A47 A48 A49 A50

A51	B1	C1
A52	B2	C2
A53	B3	C3
A54	B4	C4
A55	B5	C5
A56	B6	C6
A57	B7	C7
A58	B8	C8
A59	B9	
A60	B10	
A61	B11	
A62	B12	
A63	B13	
A64	B14	
A65	B15	
A66	B16	
A67	B17	
A68	B18	
	B19	
	B20	

Contidos	
Temas	**Subtemas**
Procedemento para a elección de temas: 1. Ata o 30 de setembro: proposta por parte dos Departamentos dos temas ou as liñas dos TFG e os directores. 2. Ata o 30 de outubro: a comisión de titulación aprobará e fará pública unha listaxe cos temas, así como co número de estudantes que poden escoller cada tema e os critérios de asignación. 3. Os períodos de solicitude de temas por parte do estudantado, por orde de preferência dun número mínimo de tres temas ou liñas son: - Antes do 30 de novembro (para alumnado matriculado no período ordinário de matrícula). - Antes do 30 de marzo (para alumnado matriculado no período de ampliación de matrícula). - Antes do 15 de outubro (para alumnado que só teña pendente o TFG e queira examinarse nas oportunidades de xaneiro e/ou xuño). 4. Listaxe provisória. 5. Período de reclamación. 6. Listaxe definitiva.	Unha vez publicada a oferta de temas, o alumnado matriculado na materia será convocado á reunión de elección de temática. Proceso de elección consistirá en que o alumando será chamado a elixir unha liña temática segundo o seu expediente académico. O proceso rematará cando todo o alumnado presente teña unha temática asignada.

Planificación				
Metodoloxías / probas	**Competencias / Resultados**	**Horas lectivas (presenciais e virtuais)**	**Horas traballo autónomo**	**Horas totais**
Traballos tutelados	A1 A2 A3 A4 A5 A6 A7 A8 A9 A10 A11 A12 A13 A14 A15 A16 A17 A18 A19 A20 A21 A22 A23 A24 A25 A26 A27 A28 A29 A30 A31 A32 A33 A34 A35 A36 A37 A38 A39 A40 A41 A42 A43 A44 A45 A46 A47 A48 A49 A50 A51 A52 A53 A54 A55 A56 A57 A58 A59 A60 A61 A62 A63 A64 A65 A66 A67 A68 B1 B2 B3 B4 B5 B6 B7 B8 B9 B10 B11 B12 B13 B14 B15 B16 B17 B18 B19 B20 B21 B22 B23 B24 B25 C1 C2 C3 C4 C5 C6 C7 C8	0	137	137

Presentación oral	A1 A2 A3 A4 A5 A6 A7 A8 A9 A10 A11 A12 A13 A14 A15 A16 A17 A18 A19 A20 A21 A22 A23 A24 A25 A26 A27 A28 A29 A30 A31 A32 A33 A34 A35 A36 A37 A38 A40 A41 A42 A43 A44 A45 A46 A47 A48 A49 A50 A51 A52 A57 A58 A59 A60 A61 A62 A63 A64 A65 A66 A67 A68 B1 B2 B3 B4 B5 B10 B11 B12 B13 B14 B15 B16 B17 B18 B19 B20 B24 B25 C1 C2 C3 C4 C5 C6 C7 C8	1	9	10
Atención personalizada		3	0	3
***Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientativo, considerando a heteroxeneidade do alumnado**				

Metodoloxías	
Metodoloxías	**Descrición**
Traballos tutelados	O alumnado realizará o TFG baixo a supervisión e guía da súa dirección académica. A dirección será responsable de expoñerlle ao estudantado as características do traballo, e orientalo no seu desenvolvemento. Realizará un seguimento da elaboración do TFG e velará polo cumprimento dos obxectivos fixados. Unha vez finalizada a elaboración autorizar a presentación e defensa do TFG. As modalidades de TFG que poderá realizar o alumnado son algunha das seguintes: a) Estudos empíricos relacionados con calquera das liñas temáticas propias da titulación de grao e enmarcados no ámbito das competencias desta. b) Revisión e investigación bibliográfica centrada nalgún dos diferentes campos da titulación de grao. c) Análise de protocolos de actuación, unidades didácticas, proxectos socioeducativos ou calquera outro documento institucional, vinculadas a algún dos diferentes campos da titulación de grao. d) Deseño de unidades didácticas, proxectos educativos e socioeducativos de diversa índole, relacionados coa titulación de grao.
Presentación oral	SOLICITUDE DE DEFENSA: Unha vez finalizado o proceso de elaboración do TFG, e unha vez obtido o informe favorable do director/a do mesmo, o alumnado terá que presentar, no prazo e lugar establecido polo centro, e en formato dixital, un exemplar do TFG; un resumo do TFG dirixido ao tribunal; o documento coa solicitude de defensa e o documento co expediente académico (onde aparezan todas as materias superadas do plan de estudos). DEFENSA: Unha vez que se faga púbica a convocatoria do tribunal, o alumnado debe presentarse á hora indicada e agardar a ser chamado polo secretario/a do mesmo. Para a defensa deberá acudir cun documento identificativo (DNI ou Pasaporte), e o resto de documentos que se soliciten, se é o caso. Para a exposición, que será pública, disporá dun tempo de 15 minutos e o tribunal disporá de 15 minutos para realizar as preguntas que estimen oportunas e debatir co alumno/a. O alumnado poderá utilizar canto material sexa preciso para exposición.

Atención personalizada	
Metodoloxías	**Descrición**
Traballos tutelados	Unha vez publicada a listaxe definitiva de asignación de temáticas e dirección académica, o alumnado terá que poñerse en contacto coa súa dirección académica nun prazo máximo de dez días naturais.

Avaliación			
Metodoloxías	**Competencias / Resultados**	**Descrición**	**Cualificación**
Traballos tutelados	A1 A2 A3 A4 A5 A6 A7 A8 A9 A10 A11 A12 A13 A14 A15 A16 A17 A18 A19 A20 A21 A22 A23 A24 A25 A26 A27 A28 A29 A30 A31 A32 A33 A34 A35 A36 A37 A38 A39 A40 A41 A42 A43 A44 A45 A46 A47 A48 A49 A50 A51 A52 A53 A54 A55 A56 A57 A58 A59 A60 A61 A62 A63 A64 A65 A66 A67 A68 B1 B2 B3 B4 B5 B6 B7 B8 B9 B10 B11 B12 B13 B14 B15 B16 B17 B18 B19 B20 B21 B22 B23 B24 B25 C1 C2 C3 C4 C5 C6 C7 C8	Avaliación emitida pola dirección académica sobre a adquisición de competencias reflectidas no traballo realizado (contido e formato). Valoraranse as seguintes cuestións: - Proceso e aspectos formais (10): adecuación ao formato esixido; organización da información segundo os apartados establecidos e o tipo de traballo; calidade na exposición do contido e uso da terminoloxía apropiada; incorporación das referencias bilbiográficas oportunas. - Contido do traballo (60): fundamentación teórica (xustificación e contextualización, elección de fontes axeitadas); proposta/proxecto/estudo (profundidade e adecuación dos contidos de cada parte, coherencia interna, viabilidade, pertinencia e/ou carácter innovador); resultados/conclusións (relación cos obxectivos formulados; grao de comprensión dos coñecementos dunha área de estudo concreta vinculada ao Grao)	70

Presentación oral	A1 A2 A3 A4 A5 A6 A7 A8 A9 A10 A11 A12 A13 A14 A15 A16 A17 A18 A19 A20 A21 A22 A23 A24 A25 A26 A27 A28 A29 A30 A31 A32 A33 A34 A35 A36 A37 A38 A40 A41 A42 A43 A44 A45 A46 A47 A48 A49 A50 A51 A52 A57 A58 A59 A60 A61 A62 A63 A64 A65 A66 A67 A68 B1 B2 B3 B4 B5 B10 B11 B12 B13 B14 B15 B16 B17 B18 B19 B20 B24 B25 C1 C2 C3 C4 C5 C6 C7 C8	Avaliación emitida polo tribunal sobre a exposición e defensa pública do TFG. Valoraranse as seguintes cuestións: - Grao de elaboración, fundamentación, claridade e solidez do discurso, facendo un uso adecuado e rigoroso da linguaxe. - Capacidade de síntese e de distribución do tempo de exposición, facendo fincapé nos aspectos clave para entender o interese do traballo. - Resolución, concreción e exactitude das respostas ás preguntas e aos comentarios formulados polo tribunal	30

Observacións avaliación
A realización fraudulenta das probas ou actividades de avaliación, unha vez comprobada, implicará directamente a cualificación de suspenso na convocatoria en que se cometa: o/a estudante será cualificado con ?suspenso? (nota numérica 0) na convocatoria correspondente do curso académico, tanto se a comisión da falta se produce na primeira oportunidade como na segunda. Para isto, procederase a modificar a súa cualificación na acta de primeira oportunidade, se fose necesario"

Fontes de información	
Bibliografía básica	As propostas pola dirección académica do Traballo de Fin de Grao
Bibliografía complementaria	

Recomendacións
Materias que se recomenda ter cursado previamente
Materias que se recomenda cursar simultaneamente
Materias que continúan o temario
Observacións

Na entrega dos traballos documentais que se
realice no seguemento da materia, recoméndase o uso de medios telemáticos e, de
non ser posible, as impresións a dobre cara, papel reciclado e evitarase a
impresión de borradores. Débese facer un uso sostible dos recursos e a
prevención de impactos negativos sobre o medio natural. Débese ter en conta a importancia dos principios
éticos relacionados cos valores da sustentabilidade nos comportamentos persoais
e profesionais. Segundo se recolle nas distintas normativas de
aplicación para a docencia universitaria deberase incorporar a perspectiva de
xénero (usarase linguaxe non sexista, bibliografía de autores/as de ambos os
sexos?). Traballarase para identificar e modificar
prexuízos e actitudes sexistas, e influirase na contorna para modificalos e
fomentar valores de respecto e igualdade. Deberanse detectar situacións de discriminación
por razón de xénero e proporanse accións e medidas para corrixilas. Facilitarase a plena integración do alumnado que
por razón físicas, sensoriais, psíquicas ou socioculturais, experimenten
dificultades a un acceso axeitado, igualitario e proveitoso á vida
universitaria. Enténdese que o alumnado universitario ten
asumidas as capacidades lingüísticas en relación á expresión oral e escrita.
Por tanto, é primordial e obrigatorio a corrección ortográfica (ortografía,
acentuación e puntuación), gramatical e léxica nos traballos e exames
realizados como condición imprescindible para superar a materia. No relativo á realización fraudulenta (plaxio)
das probas de avaliación, a cualificación axustarase ao establecido no artigo
14. 4. Normas de avaliación, revisión e
reclamación das cualificacións dos estudos de grao e mestrado universitario:
"Na realización de traballos, o plaxio e a utilización de material non
orixinal, incluído aquel obtido a través da internet, sen indicación expresa da
súa procedencia e, se é ou caso, ou permiso do seu autor/a, poderá ser
considerada causa de cualificación de suspenso na actividade. Todo iso sen
prexuízo das responsabilidades disciplinarias ás que puidese haber lugar tras o
correspondente procedemento". Segundo se recolle nas distintas normativas de aplicación para a
docencia universitaria incorporarase a perspectiva de xénero.
Traballarase para identificar e modificar prexuízos e actitudes
sexistas e influirase na contorna para modificalos e fomentar valores de
respecto e igualdade. Débese
ter en conta a importancia dos principios éticos relacionados cos
valores da sustentabilidade nos comportamentos persoais e profesionais.

(*)A Guía docente é o documento onde se visualiza a proposta académica da UDC. Este documento é público e non se pode modificar, salvo casos excepcionais baixo a revisión do órgano competente dacordo coa normativa vixente que establece o proceso de elaboración de guías